

વર્ષ-૧૩, અંક-૧૨, સંવત ૨૦૭૪ પોષ સુદ-૯,
પ્રસિધ્ધ તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૭, બુધવાર
છુટક નકલ રૂા. ૬-૦૦, વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૭૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2015-2017 Valid up 31-Dec-2017
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
CPMG/GJ/129/2015-17 Valid upto 31-12-2017

જ્ય પરમાત્મા

યસ્મિન્ન પ્રવણજ્ઞાનં ધ્યાનં તસ્ય વિરાજતે ।
પરમબ્રહ્મનિષ્ઠા ય યસ્મિન્ ભાતિ સુમંગલે ॥
દીક્ષાં પ્રદાય શિષ્યેભ્યો જીવનમુક્તિં દદાતિ યઃ ।
વ્યાસં તં વલ્લભં પ્રેમ્યા મહાન્તં સદ્ગુરું નતાઃ ॥

જેઓમાં પ્રણવનું જ્ઞાન અને ધ્યાન ઓતપ્રોત થઈને વિરાજે છે,
સુમંગલ એવા જેઓમાં પરમબ્રહ્મનિષ્ઠા પ્રકાશી રહી છે, શિષ્યોને
દીક્ષા આપી જેઓ જીવનમુક્તિ આપે છે, તે મહાન સદ્ગુરુ વલ્લભ
વ્યાસને અમો પ્રેમપૂર્વક પ્રણામ કરીએ છીએ.

ધાર્મિકીં નિજસિદ્ધિં ય સંસ્થાપ્ય સદ્ગુરૌ પુનઃ ।
આત્માનં બ્રહ્મભાવે યઃ સંયોજયતિ સંતતમ્ ॥
અન્તેવાસિનમાત્માનં મત્વા સદ્ગુરુમાશ્રયત્ ।
તસ્મૈ રમૂજિલાલાય ગુરુદેવાય નો નતિઃ ॥

ધાર્મિક અને આત્મિક સિદ્ધિઓને સદ્ગુરુને આધારે છોડીને,
જેઓ હંમેશા આત્માને બ્રહ્મભાવમાં મગ્ન રાખે છે, જેમણે પોતાને
એક અન્તેવાસી (શિષ્ય) તરીકે માનીને સદ્ગુરુનું શરણું લીધું છે તે
રમુજિલાલ ગુરુદેવને અમો પ્રણામ કરીએ છીએ.

દૃષ્ટાંત

એક સમયે પ્રભુ અને લક્ષ્મીજી ગરુડ ઉપર બેસીને આકાશમાર્ગે જઈ રહ્યા છે. ત્યારે પૃથ્વી પર કેટલાક ગામોનો સંઘ પોતાના કુટુંબસહિત ભગવાન વિષ્ણુના દર્શનાર્થે જઈ રહ્યો છે. તે જોઈ લક્ષ્મીજીએ કહ્યું :- પ્રભુ ! આપ મને ઘણીવાર કહો છો કે લક્ષ્મી લેવા માટે જ ભક્તો આપની ઉપાસના કરે છે. તો યાત્રાએ નીકળેલા આ ભક્તોને કાંઈક ખર્ચો થવાનો છે, પણ યાત્રાથી કોઈ ધન લાભ થવાનો નથી; તો આ બધા ભક્તો આપના કે મારા ભક્તો છે ?

પ્રભુ એ હાસ્ય કરીને જણાવ્યું કે આ ભક્તો તમારા છે પણ મારા નથી.

લક્ષ્મી :- જો આપના ન હોય તો ઘરકામ-ગામ મૂકીને કોઈ યાત્રાએ નીકળે નહિ.

પ્રભુ :- તમારે ખાત્રી કરવી હોય તો આપણે બન્ને બ્રાહ્મણ રૂપે જઈએ.

આથી લક્ષ્મીજીએ બ્રાહ્મણીનું સ્વરૂપ ધારણ કર્યું અને ભગવાને રક્તપિત્તના રોગવાળા વૃદ્ધ બ્રાહ્મણનું રૂપ ધર્યું અને સંઘના માર્ગ પર જઈને બેઠા.

બ્રાહ્મણી સર્વ ગાડાવાળાઓને કહે છે કે :- ભાઈ ! હું તો ચાલીશ પણ આ વૃદ્ધ બ્રાહ્મણને દર્શનની અપેક્ષા છે તેમજ આ વૃદ્ધ બ્રાહ્મણથી રોગથી ચલાય તેમ ન હોવાથી કૃપા કરીને એને તમારા ગાડામાં બેસાડી દો.

જે ને તે બ્રાહ્મણને આવો રોગિષ્ટ જોવાથી પોતાને કે ઘરનાને રોગ લાગુ પડે તેથી તથા ગાડામાં ગંદવાડ થાય તેથી તેને બેસાડવાની ના પાડે છે. આ રીતે કોઈએ તેને બેસાડવાની હા પાડી નહિ, કોઈએ માનવધર્મ પાળ્યો નહિ.

આથી પ્રભુની પ્રેરણાથી આગળના ગાડાવાળાઓને માર્ગમાં પૈસા અને ઢબુ મળ્યા. તે લઈ કેટલાક ગ્રામીણો પાછા ફર્યા, પણ જેમને ન મળ્યા તે ગાડાવાળાઓ આગળ ચાલ્યા. તેમને માર્ગમાં પાવલી, અડધા, મળ્યા, તેઓ પણ પાવલી-અડધા લઈને ખુશ થઈને પાછા ફર્યા. કિંતુ જેને તે ન મળ્યા તે આગળ વધ્યા. તો આગળ જતાં માર્ગમાં રૂપિયા મળ્યા.

લક્ષ્મીજીએ કહ્યું - મહારાજ ! હવે સંઘ પાછો વળતો જાય છે, પણ હજી કેટલાક રહ્યા તે તો આપના ભક્ત ખરા કે નહિ ?

પ્રભુએ કહ્યું :- તે પણ તમારાજ ભક્તો છે. પણ તે વધુ ધન લેવાવાળા છે. થોડા લાભથી સંતોષ માનનારા નથી. ધન ન મળે ત્યાં સુધી કહેશે કે આપણે તો યાત્રાએ નીકળ્યા છીએ, કાંઈ પૈસા લેવા-કમાવા નીકળ્યા નથી.

આથી થોડા ગાડાવાળાઓ સંઘમાં દર્શનાર્થે આગળ વધી રહ્યા છે, તેમને માર્ગમાં આગળ જતાં સોનામહોરો મળે છે. આ જોઈને તે ગાડાવાળાઓ કહેવા લાગ્યા કે : પહેલાં પાછા વળ્યા તે સર્વ દુર્ભાગી હોવાથી થોડા લાભથી પાછા વળ્યા, પણ આપણે આગળ વધ્યા તો આપણને સોનામહોરો મળી. આવો લાભ કાંઈ વારંવાર મળે નહિ. ચાલુ સાલે દર્શને નહિ જવાય તો આવતી સાલ યાત્રાના સંઘમાં જઈશું. એમ કહીને પોતાના ગાલ્લામાં ભરાય તેટલી સોનામહોરો ભરી લઈ પાછળ રહેલા ગાડાવાળાનો તમામ સંઘ પાછો વળ્યો.

પ્રભુએ લક્ષ્મીજીને કહ્યું કે :- દેવી ! જુઓ, આ તમારા સર્વ ભક્તો પાછા વળ્યા.

લક્ષ્મીજીએ કહ્યું :- પ્રભુ ! આપનું કહેવું સાચું છે.

એટલામાં એક પાટીદાર અને તેની પત્નીને ગાડું લઈને પ્રભુના દર્શનાર્થે જતાં જોઈ લક્ષ્મીજીએ કહ્યું :- હવે આ તમારા ભક્ત ખરાને ?

પ્રભુએ કહ્યું :- મને લઈ જવાનો ઈન્કાર અનેકના મુખેથી સાંભળ્યા પછી હવે આ લોકોને મને બેસાડવા માટે પૂછો. પછી સાચો-ખોટો જોયા બાદ મારો ભક્ત છે કે નહિ, તે કહી શકીશ.

પ્રભુની ઈચ્છાથી તે પાટીદારને રસ્તામાં સોનાની ઈંટો મળી. તે તેની પત્નીએ જોઈ. બન્નેએ નીચે ઊતરી ખાત્રી કરી કે આ સોનાની જ ઈંટો છે. પછી તેની સ્ત્રીએ કહ્યું કે રસ્તામાં મળેલા ગાડાવાળાઓને ધન મળ્યું પણ આપણને તો પ્રભુએ સોનાની ઈંટો આપવા ધારી લાગે છે, એમ કહી તેણે ઈંટ ઉઠાવી; ત્યારે તે પાટીદાર ભક્તે કહ્યું કે આ કોઈ ચોરોની ચોરીનો માલ હશે અને તે લઈ જતાં થોડી ઈંટો પડી ગઈ હશે. આવું ચોરીનું ધન આપણાથી લઈ શકાય નહિ.

પાટીદારણે કહ્યું :- સ્વામી ! જે લાભ કુદરત આપે છે તે લાભને શા માટે છોડો છો ?

પાટીદારે કહ્યું :- તમે લક્ષ્મીનો લાભ લેવા નીકળ્યાં છો કે પ્રભુના દર્શનનો ? પ્રભુ પાસે સંસાર સુખ-વૈભવ, માન-મહત્તા-મોટાઈ, ઊંચી પદવી, ઘર-જર-

જમીન, યુવતિ-સંતતિ, આબરૂ-ઈજજત કાંઈપણ ન માગે, તેજ સાચો ભક્ત છે. પ્રભુએ તમને દયા કરીને પુત્ર-પુત્રાદિની ઉપાધિમાં નાંખ્યા નથી. મનુષ્યને ધન મળે તો વર્ષો સુધી મહેનત કરી મેળવેલું ધન પોતાના પરિવારને આપવાનું હોય છે પણ પોતાની સાથે કંઈજ ધન આવતું નથી. કેટલાક મૂર્ખ મોહાંધોને પરિવાર ન હોય તો વણમાગી ઉપાધિરૂપ યમ જેવા દત્તક દીકરા લઈને લહાવા લેવાની. હોંશ હોય છે. પણ છેવટે તેમને ખોળે લીધેલા દીકરાના માર-ગાળ-ધક્કા ખાઈને પસ્તાવું પડે છે. હું દઢ મનનો હોવાથી કોઈને દત્તક લીધો નથી અને લેવાનો નથી, કે જેથી આપણને પાછળ દુઃખી થવાનો વખત ન આવે. લક્ષ્મીથી લલચાય નહિ તેજ પ્રભુને મેળવી શકે, એમ તમે પણ કહેતાં હતાં તો આજે પારકા ધનનો મોહ કેમ જાગ્યો ?

પાટીદારણે કહ્યું :- સ્વામી ! આપનું કહેવું સત્ય છે. પરધનને જે માટીના ઢેફાંની માફક સમજે તેજ પ્રભુના થઈ શકે. આમ કહી હાથમાં ઉઠાવેલી સોનાની ઈંટ તેણે તુરતજ માર્ગમાં ફેંકી દીધી.

આ બધું પ્રભુ અને લક્ષ્મીજી જુએ છે, સાંભળે છે. પાટીદારે ગાડું આગળ હંકાર્યું.

માર્ગમાં બ્રાહ્મણીરૂપે ઊભેલાં લક્ષ્મીજીએ પાટીદારને કહ્યું :- ભાઈ ! હું તો ચાલીશ પણ આ વૃદ્ધ બ્રાહ્મણને યાત્રાની ઈચ્છા છે, તો કૃપા કરીને તેમને ગાડામાં બેસાડશો ?

પાટીદારે હા કહી, ત્યારે બ્રાહ્મણીએ કહ્યું :- ભાઈ ! આ બ્રાહ્મણને રોગ છે.

પાટીદારે કહ્યું :- માતાજી ! આપણાં સર્વનાં શરીર અનેક રોગોથી ભરપુર છે, પણ જ્યાં સુધી રોગો બહાર નીકળ્યા નથી ત્યાં સુધી દેખાતા નથી.

બ્રાહ્મણીએ કહ્યું :- પણ બ્રાહ્મણને રક્તપિત્તનો રોગ હોવાથી લોહી-પરૂ નીકળે છે અને ઘણી માંખો બળબણે છે.

પાટીદારે કહ્યું :- માતાજી ! એનો અમને કંઈ વાંધો નથી. યાત્રા જવામાં અને વળી સાથે બ્રાહ્મણ હોય તેની સેવામાં અમને આનંદ આવશે. એમકહી ગાલું લાવી તે બ્રાહ્મણને ગાડામાં બેસાડવા જતા હતા ત્યાં લક્ષ્મીજીએ પાટીદારનું નવું ને નવું ગોદડું લોહી-પરૂથી બગડે નહિ તેથી ગાલ્લામાંથી ઊંચે ચઢાવ્યું.

પાટીદારે કહ્યું :- ગોદડું ઊંચે ચઢાવશો નહિ.

બ્રાહ્મણીએ જવાબ આપ્યો કે તમારું નવું ગોદું બગડશે.

પાટીદારે કહ્યું :- માતાજી ! ભલે બગડે; આથી બ્રાહ્મણીએ હતું તેમ ગોદું પાથરી દીધું અને પ્રભુને તેમાં બેસાડ્યા.

પાટીદારણે કહ્યું :- બહેન ! તમે પણ બેસો. અમારું ગાલું ખાલી છે અને તમારો કાંઈ ભાર લાગશે નહિ.

આથી બ્રાહ્મણીએ બ્રાહ્મણની સામે બેસીને કપડાના કકડા વડે માંખો ઉડાડવા માંડી. પ્રભુએ વિપ્રરૂપ ગાલ્લા ઉપર ભાર દેવા માંડ્યો અને નીચું જોઈ બેસી રહ્યા. બ્રાહ્મણીએ તેમની સામે આંખો કાઢવા માંડી પણ પ્રભુ ઊંચે જુએજ શાના ? છેવટે બળદો ભારથી બેસી ગયા. આથી બ્રાહ્મણી અને પાટીદારણે ગાલ્લામાંથી ઊતરી જઈને ચાલવા માંડ્યું. પણ પ્રભુએ વધુને વધુ ભાર મૂકવા માંડ્યો તેથી ગાડાનો આંક તથા ગાલું તુટી ગયાં.

આથી બ્રાહ્મણીએ પાટીદારને કહ્યું કે :- ભાઈ ! આ નિર્માંગી બ્રાહ્મણના નસીબમાં યાત્રા નથી. માટે અમને ઊતારીને આપ યાત્રાએ જાવ. હવે યાત્રાના મેળાના દિવસમાં ફક્ત આજનો દિવસ બાકી હોઈ, કાલે યાત્રા-દર્શનના પટ ખૂલવાના છે.

ત્યારે પાટીદારે કહ્યું કે :- માતાજી ! અમો બ્રાહ્મણે લીધા વિના યાત્રાએ જવાના નથી. અમારી સાચી યાત્રા બ્રાહ્મણજ છે. કૃપા કરીને આપ અહીં બેસો. હું જોડેના ગામમાંથી બ્રાહ્મણને લઈ જવા ડોળી લઈ આવું છું.

એમ કહી પાટીદાર ગામમાં ગયો અને એક ખેડૂતને કહેવા લાગ્યા કે :- ભાઈ ! અમારે યાત્રાએ જવું છે, પણ અમારું ગાલું ભાંગી ગયું છે તે આપ લઈ આવજો અને આ બળદ આપને જામીનગીરીમાં આપું છું. તે વડે ખેતી કરજો ને એને ખવડાવજો. અમે યાત્રાએથી પાછા આવીએ ત્યારે અમોને તે પાછા આપજો. પણ હાલ વાંસડો, દોરી અને સાંગામાંથી અમારી સાથે એક વૃદ્ધ બ્રાહ્મણ છે તેને બેસાડવા માટે આપો. હું આવીને આપના પૈસા ચૂકવી આપીશ.

આથી તે ખેડૂતે સાંગામાંથી બનાવડાવી આપી. પાટીદાર તે લઈ આવ્યો અને પછી પતિ-પત્ની બન્નેએ મળીને બ્રાહ્મણને તેમાં બેસાડ્યા અને વાંસડાનો એક એક

છેડો પકડી પાટીદાર અને તેની સ્ત્રીએ ડોળી ઉઠાવવા માંડી.

પાટીદારે કહ્યું :- માતાજી ! ગાલ્લું ભાંગ્યું હોવાથી આપને ચાલવું પડશે.

બ્રાહ્મણીએ કહ્યું :- ભાઈ ! હું તો સુખેથી ચાલી શકીશ. અમારે લીધે તમો ઘણી ઉપાધિમાં પડી ગયા છો.

પાટીદારે કહ્યું :- માતાજી ! આમાં ઉપાધિ શાની ? બ્રાહ્મણને જાતે ઊંચકીને યાત્રા કરાવીએ તેવું પુણ્ય ક્યાંથી મળે ? બ્રાહ્મણ તો પ્રભુનું રૂપ છે. ડોળી ઊંચકી પાટીદાર દંપતી ચાલે છે ત્યાં પ્રભુએ ડોળીને હીલોળે ચઢાવી. તેથી ઊંચકનાર પટેલ પતિ-પત્નીની કાંધેથી લોહી નીકળવા માંડ્યું.

આ જોઈ લક્ષ્મીજી ચાલતાં ચાલતાં પ્રભુની સામે આંખો કાઢવા લાગ્યાં. પણ નીચું જોઈને બેઠેલા પ્રભુએ તેમના તરફ જોયું જ નહિ. છેલ્લે ભારથી ડોળી ઊંચકનાર ખત્માના લૂગડાં ચામડી ફાટતાં માંસ દેખાવા લાગ્યું.

બ્રાહ્મણીએ કહ્યું :- ભાઈ ! તમે ડોળીને ઊતારો, તમો બહુ થાકી ગયેલા છો.

પાટીદારે કહ્યું :- માતાજી ! અમારો જીવ હશે, ત્યાંસુધી ગમે તેમ કરીને બ્રાહ્મણને યાત્રા અને દર્શન કરાવીશું, એમ કહી આગળ ચાલવા માંડ્યું. ધોમધીકતો તાપ અને ઊંચા નીચા રસ્તાને લીધે પાટીદારણને ચક્કર આવી ગયા. આથી ડોળી બાજુ પર ઝાડ નીચે મૂકીને પાટીદાર કહેવા લાગ્યો કે રાત્રે ચાલીને પણ કાલે સવારે આપણે દર્શન કરી શકીશું. એમ કહી તેની પત્ની માટે તે પાણી લઈ આવ્યો.

ત્યારે બ્રાહ્મણે કહ્યું :- મને પાણી આપો. આથી માંજેલો લોટો હોવાથી પાટીદારે પહેલાં બ્રાહ્મણને પાણી આપ્યું. તેમણે પાણી પીધું અને પાટીદારે ફરી બીજાવાર પાણી લાવી પોતાની પત્નીને આપ્યું. થોડા આરામથી પાટીદારણ સ્વસ્થ બની.

પાટીદારે પોતાની પત્નીને કહ્યું :- હવે બહુ દૂર ચાલવાનું નથી, હિંમત અને ધીરજ રાખો.

પાટીદારણે કહ્યું :હવે હું તૈયાર છું, એમકહી ઊભા થઈ ડોળી ઉઠાવવા જાય છે ત્યાં બ્રાહ્મણીએ કહ્યું :- આપની કાંધ ઉપર પડેલા જખમો મારાથી જોવાતાં નથી. માટે બ્રાહ્મણને અહીંજ રહેવા દઈને તમે યાત્રાએ ચાલ્યા જાવ.

પાટીદારે કહ્યું :- હે માતાજી ! યાત્રાનો દિવસ જાય તો ભલે પણ આ બ્રાહ્મણજ

અમારી સાચી યાત્રા છે.

બ્રાહ્મણીએ કહ્યું :- ભાઈ ! કાલે પ્રભુના દર્શન કરવાનો દિવસ છે તે ચાલ્યો જશે અને તમે રહી જશો. જો બ્રાહ્મણના નસીબમાં યાત્રા હોત તો તમારું ગાડું ભાંગત નહિ અને તમારા શરીરમાંથી લોહી-માંસના લોચો લટકી પડત નહિ. બ્રાહ્મણને યાત્રા કરાવવા તમે તમારાથી બનતું ઘણું કર્યું છે.

પાટીદારણે કહ્યું :- પવિત્ર બ્રાહ્મણની સેવા કરવાનો અવસર જીવનમાં કોઈકજ વાર મળતો હોઈ અમૂલ્ય હોય છે. અમારું શરીર એક દિવસ પડવાનું છે અને બળી જવાનું છે. તો આવા પવિત્ર બ્રાહ્મણની સેવા કરવામાં શરીર પડે, એવું સદ્ભાગ્ય ક્યાંથી? અમારો પ્રાર્થ જશે તોપણ એમને યાત્રા કરાવ્યા વિના રહેવાના નથી. અમારી દૃષ્ટિમાં બ્રાહ્મણ એજ ભગવાન છે. યાત્રામાં જઈ ભગવાનની મૂર્તિના દર્શન કરીશું પણ ભગવાનના પ્રત્યક્ષ દર્શન નહિ થાય. તે કરતાં અમને ભગવાન મળ્યા હોય તેવો આનંદ બ્રાહ્મણની સેવા કરવામાં આવે છે. અમારો દેહ પડે તો પણ પરવાહ નથી.

આવી અચળ અને અડગ શ્રદ્ધા જઈ, શંખ-ચક્ર-ગદા-પદ્મચારી પ્રભુએ માંચીમાંથી ઊભા થઈ વિષ્ણુરૂપે તેઓને દર્શન દીધાં.

ત્યારે પાટીદારે પૂછ્યું :- આપ ભગવાન છો તો આ બ્રાહ્મણી કોણ છે ?

બ્રાહ્મણીએ અસલરૂપ ધારણ કરીને કહ્યું :- હું લક્ષ્મી છું. તમારી અડગ ભક્તિ પર હું ઘણી પ્રસન્ન છું. મારી પાસે જે માગવું હોય તે માંગો.

પાટીદાર-પાટીદારણે કહ્યું :- મા ! આપની કૃપા માટે આભાર માનીએ છીએ, પણ આપનો વાસ થાય ત્યાં મન ચળે, અક્કલ ધોળે દિવસે વેચાય અને બુદ્ધિ બગડી પાપ બુદ્ધિ પ્રવેશે; માટે અમારે આપની પાસેથી કાંઈ જોઈતું નથી.

લક્ષ્મીએ કહ્યું :- તને સંતાન નથી તો તે સુખ માંગી લે.

પાટીદારે કહ્યું :- હે દિવ્ય માતાજી ! જો પરિવાર હોત તો અમો મોહ-માયામાં રચ્યાપચ્યા રહેત, ધર્મ અને સન્માર્ગ સૂઝત નહિ, યાત્રાએ જઈ શકત નહિ અને આપના દર્શન થાત નહિ. કુપાત્ર પરિવાર નીકળે તેના કરતાં વાંઝિયા હજાર દરજજે સુખી હોય છે.

તે પછી પાટીદારણે કહ્યું :- સંતાનની અભિલાષા પુરૂષ કરતાં સ્ત્રીને વધારે હોય છે. કેમ કે માતા અનંત દુઃખો વેઠે છે, પણ સંસારમાં તેજ સંતાનો મા-બાપનું કહ્યું માનતા નથી, તેમનો અનાદર કરે છે યા તેમને તુચ્છ માને છે અને તેમને અનેક પ્રકારના કષ્ટો આપે છે. તે દુનિયા અમોએ જોયેલી છે, તેના કરતાં અમોને પરિવાર નથી તેજ પ્રભુની મહાન દયા સમજીએ છીએ.

આ સાંભળી પ્રભુએ કહ્યું :- હે ભક્ત ! તું ભોગી અને સંસારી હોવા છતાં અને સાધુ, સંન્યાસી અને પરમહંસો કરતાં પણ ઉત્તમ છે. તું લક્ષ્મીથી પણ ન લલચાનારો એવો મોહ-મમતા ત્યાગી સાચો ભક્ત છે. મેં તમારી કસોટી કરી તમોને ઘણું દુઃખ આપ્યું છે. એમ કહી પ્રભુએ હાથ ઊંચો કર્યો એટલે તે બન્નેનાં શારીરિક દુઃખો દૂર થયાં. પછી પ્રભુએ કહ્યું :- તમો બન્નેની જે ઈચ્છા હોય તે માંગો.

પાટીદારે કહ્યું :- પ્રભુ ! અમે ચર્મચક્ષુથી આપને ઓળખી ન શક્યા માટે આપને બ્રાહ્મણ કહીને જે કાંઈ ભૂલ થઈ હોય તે ક્ષમા કરો અને સર્વદા આપના દર્શન કરી આનંદમાં રહીએ એવી કૃપા કરો.

પ્રભુએ કહ્યું :- તથાસ્તુ. પ્રભુના આશીર્વાદથી બન્નેના સ્થૂલદેહો છૂટી ગયા અને પ્રભુ તેમને વિમાનમાં બેસાડીને વૈકુંઠમાં લઈ ગયા.

આ દૃષ્ટાંત પરથી સત્ય સમજવાનું છે કે અપક્વ મનના લાલચુ માણસો થોડો અગર તેથી વધુ લાભ મેળવીને પાછા ગયા. જ્યારે અવિદ્વાન પણ સાચા શ્રદ્ધાવાન પાટીદાર અને તેની પત્ની પ્રભુને પ્રાપ્ત કરી શક્યા. કારણ કે તેમનામાં પરિપક્વ મન હતું અને દૃઢ નિશ્ચય હતો. માનવ માત્રનો દૃઢ નિશ્ચય પક્વ મન સિવાય રહેતો નથી. એક કવિએ કહ્યું છે કે :-

માયા મોટી મોહિની, એથી બીજું હેઠ;
પહોંચેલાને નાંખે પલકમાં, છેલ્લી સીડીથી ઠેઠ;
મનવા શ્રીહરિશરણે રહેજે.

આથી કહે છે કે :- હે મનુષ્ય ! તું કાયમ પ્રભુના ચરણ-શરણમાં રહેજે. કેમ કે ઘર, વ્યવહાર, સ્ત્રી, પુત્ર, ધન, ધંધો આદિ માયા છે અને તે માયાનો એવો આકર્ષક ગુણ છે કે ગમે તેવા દૃઢ મનવાળાને પણ એક ઘડીમાં ફેરવી નાંખે, પલટાવી નાંખે. માયાવી મનુષ્યો પ્રભુની આજ્ઞા કરતાં પણ સ્ત્રીની આજ્ઞા પહેલી અને પૂરી ઉઠાવે છે.

કેમ કે તેની મોહક શક્તિ અતિ વિશાળ હોય છે. મોહક શક્તિથી નહિ તો પત્નીની રૂક્ષશક્તિથી પણ દરેકને પહેલું સ્ત્રીનું તથા ઘરનું કાર્ય કરવું પડે છે. કેમ કે ગમે તેવા દૃઢ મનનાને તે એકપળમાં ફેરવી નાંખી; તેના મનના સંકલ્પ, નિશ્ચય, પ્રતિજ્ઞા આદિને ચાલ્યાં જતાં વાર લાગે નહિ, અને ગમે તેવા ઊંચે ચઢેલાને પણ ઉપરની સીડીથી ઠેઠ નીચે નાંખી દેતા વાર લાગે નહિ. આનું જ નામ “માયા” છે. માટે પ્રભુના બનવા માટે મનને દૃઢ કરવું અત્યાવશ્યક છે.

))))o((((

૪૮

શિષ્ય :- સાધકને પ્રભુસ્મરણ અને માળા કરતી વેળા વિચારો આવે છે, તેને અટકાવવા શું કરવું?

ગુરુદેવ :- પ્રભુસ્મરણ અગર માળા કરતી વખતે જો પ્રભુમાં લક્ષ સ્થિર ન થઈ શકે અગર ધ્યાન કરતાં મનાદિની સ્થિરતા રહેતી ન હોય, ત્યારે કેટલાક સાધકો તેને પોતાની નિષ્ફળતા માને છે અને પોતાનો પરિશ્રમમિથ્યા જાય છે, એમ માને છે; પરંતુ આ હકીકતો બહુ અગત્યની નથી.

મનની સ્થિરતા કરવાની યા આત્મા પ્રભુમાં સ્થિર થાય તેવી યોજના ઘડવાની માનવ યોજના નિરર્થક છે. પ્રભુ તરફ જેટલા આગળ વધાશે અને પ્રવાસનો માર્ગ કપાતો જશે, તેમજ જેટલા પ્રમાણમાં પ્રભુની પરમશક્તિ આપણો સ્વીકાર કરશે તેટલા પ્રમાણમાં આપોઆપ આત્મૈક્યંતા સ્વતઃ સમાવાની છે. આપણી કલ્પના મુજબ ત્વરિત આત્મૈક્યતા સાધવાની ભાવના રાખવામાં આપણે પોતેજ તેમાં રૂકાવટ કરીએ છીએ. માટે ધ્યાનને પોતાની ઈચ્છા મુજબ સુધારવાનો પ્રયત્ન કરવો ન જોઈએ. પણ પોતે બીજા માયિક વિચારો અટકાવી તેમજ સ્વાર્થ, આશા, તૃષ્ણા અને મિથ્યાભિમાને દૂર રાખી કાર્ય કરતા રહેવું અને દરરોજ થોડો સમય પણ એકાંતમાં શાંત બેસવું તે શ્રેષ્ઠ આત્મહિતની ગુરુચાવી છે. જો આપણે પોતાના મનથી ધારીએ ત્યાં ધ્યાનને સ્થિર કરવા જઈશું તો માર્ગમાં ભૂલા પડવાનો તથા અથડાવાનો સંભવ રહે છે.

(વધુ આવતાં અંકે)

“આ સંસારમાં જે જીવને મનુષ્ય જન્મ મળેલો છે તેમનું ધ્યેય માલ-મિલ્કતો પેદા કરવામાંજ હોય છે મહાન પુરુષો વારંવાર તેમને કહે છે કે તમો માયામાંથી જાગૃત થાવ અને બીજા અલૌકિક રાહ ઉપર જાવ. પરંતુ જેમગાંગડુ સોમણ જળમાં ઉકળે તો પણ કાચો રહે છે. પથ્થર પાણીમાં રહેવાથી પીગળતો નથી. તેમ અજ્ઞાની મનુષ્યને ગમે તેટલો બોધ આપે તોપણ વ્યર્થ જાય છે માટે મૂર્ખ માણસને ઉપદેશ આપવો નિર્થક છે જગતમાં મહાન પુરુષો જોવા નથી જતા કે કોને ઉપદેશ આપવો અને કોને ન આપવો. એમને તો સઘળી જગ્યાએ જઈ સઘળાને ઉપદેશ આપવાનો હોય છે અને તે પ્રમાણે તેઓ ઉપદેશ આપતા જાય છે. તેમાં જેમશરદ પૂર્ણિમાને દિવસે સ્વાતિ નક્ષત્રમાં વરસાદનાં બિંદુઓ સમુદ્રમાં પડે અને તે કાલુ માછલીઓ (સિપોલિઓ) જેટલા વેગથી ઉંચેથી પડતા બિંદુઓને ઝીલે છે તેટલું કિંમતી મોતી પાકે છે અને તે પ્રમાણે તેની કિંમત અંકાય છે હવે તેજ દિવસે તેજ બિંદુઓ જો સર્પના મુખમાં પડે તો વિષનો વધારો કરે છે. તેમ સંતપુરુષના અમૃત બિંદુઓ રૂપી વાક્યો જેવા રૂપમાં જેઓ ઝીલે છે. તેવું જ તેના જીવનમાં ઉતરે છે. સર્પ જેવા મૂર્ખ મનુષ્યો સત્સમાગમના વાક્યોનો અવળો અર્થ કરી અવળાંજ કૃત્યો કરે છે તેથી મૂર્ખ માણસને ગમે તેટલો બોધ આપે તોપણ તે નકામો જાય છે કારણ કે તે પોતાના આત્માને અધોગતિમાં લઈ ગયેલો હોય છે.

મૂર્ખ-એટલે જેઓ જગતમાં કોઈપણ જીવમાં આચાર વિચાર રાખ્યા વિના જગતમાં મોં રાખીને ચાલે છે. તે મૂર્ખ છે. બીજું કે આપણા ધર્મ તિર્થોમાં જઈએ ત્યાં ગુરુ વગેરેના વ્યાખ્યાનમાં સાર સમજવા, વગર હાજી હા કરે છે. અને જે સાંભળવામાં આવે તે તરફ ઢળી પડે તેનું નામ પણ મૂર્ખ છે તેથી કહ્યું છે, કે :-

મૂર્ખને દો જ્ઞાન, સાન આવે ન કદાપિ
સમજાવો સૌ સાર, તો હૈ ન સમજે પાપી
કરો કોટિ ઉપાય, રહો ગમે તેમખાળી
પણ પડી જે ટેવ, ટળે ના તેતો ટાળી
યત્ન કરી સ્થિર પાડીએ, તો પણ મન જાયે ડગી
વલ્લભ કહે છે શેઠની, શિખામણ ઝાંપા લગી.”

છુટક નકલ રૂા. ૬-૦૦
વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૭૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2015-2017 Valid up 31-Dec-2017
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
CPMG/GJ/129/2015-17 Valid upto 31-12-2017

“તદેવ ભગવદ્ધાર્યં સ્વરૂપં પરમાત્મનઃ ।
વાચકો ભવચ્છબ્દસ્તસ્યાધસ્યા ક્ષયાત્મનઃ ॥
એવં નિગદિતાર્થસ્ય તત્ત્વં તસ્ય તત્વતઃ ।
જ્ઞાયતે યેન તજ્ઞાનં પરમન્યત્મયીમયમ્ ॥”

અર્થ :- ફક્ત તે પરમાત્મસ્વરૂપજ “ભગવત” શબ્દનું વાચ્ય છે, અને “ભગવત” શબ્દ તેજ આધ (એટલે સૌથી પ્રથમ અર્થાત્ જે પરમાત્માના પહેલાં કોઈજ ન હતું તે) અને જે અક્ષયાત્મા અર્થાત અવિનાશી આત્મા (એટલે કે જેનો દેહ યા આત્મા કોઈપણ કદી નાશ ન પામે તેનેજ અવિનાશી અથવા અક્ષય કહેવાય છે તેવા) પરમાત્મા છે તેનોજ “ભગવત” શબ્દ વાચક છે. જે ઈશ્વરી અવતારો પોતાના દેહ છોડી ગયા છે. તે અવિનાશી નથી પણ દેહધારી સર્વ નાશવાન છે.) માટે વેદાદિ પ્રપ્તમય (ઋક, સામ અને યજુર એ ત્રણ વેદનો સમૂહ) જ્ઞાનવિદ્યા (કર્મકાંડાદિ) “પરા” થી જુદી વિદ્યા છે, તે “અપરા” વિદ્યા કહેવાય છે. અને “પરા” નું એવું સ્વરૂપ બતાવેલું છે કે :- પરમાત્માના તત્ત્વસ્વરૂપનું જેના દ્વારા વાસ્તવિક સત્ય જ્ઞાન થાય છે, તેજ પરમપદ જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મવિદ્યાને “પરા” વિદ્યા કહેવાય છે.

વર્ષ-૧૩, અંક-૧૨, સંવત ૨૦૭૪ પોષ સુદ-૯, બુધવાર ૨૭-૧૨-૨૦૧૭

માલિક, મુદ્રક/પ્રકાશક અને તંત્રી : જયવર્ધન રમુજીલાલ વ્યાસ
વલ્લભવાડી રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
દ્વારા તા. ૨૭-૧૨-૨૦૧૭ના રોજ પ્રસિધ્ધ કર્યું.
ચેતવણી કાર્યાલય : વલ્લભવાડી, રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
મુદ્રણ સ્થળ : ભવાની ઓફસેટ, ૩/૨૦, કેલાસ એસ્ટેટ, ઓઢવ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૧૫.